

Željko Komšić

Dame i gospodo!

Veliko mi je zadovoljstvo da se mogu obratiti učesnicima ovogodišnjeg **Regionalnog ekonomskog foruma za Jugoistočnu Evropu**, koji se četvrti put održava i to sa temom „**Konkurenti i partneri na putu u Evropsku uniju**“.

Prisustvo ovolikog broja šefova država sasvim dovoljno govori o značaju samog foruma i teme koja je odabrana.

Izlaganje profesora Zlatka Lagumdžije o najnovijem Izveštaju Svjetskog ekonomskog foruma i analizi usporednih pokazatelja konkurentnosti zemalja Regije i zemalja neposrednog okruženja, dovoljno govori o ozbiljnosti ekonomske situacije u Bosni i Hercegovini.

Moram, nažalost, konstatovati da je takvo ekonomsko stanje posljedica političke krize koja je sa manjim ili većim intenzitetom prisutna od donošenja Dejtonskog sporazuma. Kriza je ovih dana eskalirala ostavkom predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i svojevrsnom paralizom u oba doma Parlamenta na državnom nivou.

Mada se svi političari u našoj zemlji slažu daje put ka evropskim integracijama jedino pravo rješenje, neki od njih uporno odbijaju reforme neophodne za napredovanje na tom putu. Jedinstvena politička volja, dakle, samo deklarativno postoji a suštinski ne omogućava provođenje reformi i odluka koje su uslov bez kojega se ne može ući u Evropsku uniju, sa svim negativnim političkim i ekonomskim posljedicama koje su nam jasne.

Saradnja sa zemljama regiona Jugoistočne Evrope je iz navedenih razloga za Bosnu i Hercegovinu još značajnija i veoma nam je drago da ona sa većinom tih zemalja napreduje na zadovoljavajući način, kako u političkom tako i u ekonomskom pogledu.

Činjenica je da 104 .mjesto na rang listi 127 zemalja svijeta, kada se radi o globalnom konkurentskom indeksu, što je znatno lošije od prethodne dvije godine, mora da nas ozbiljno zabrine. Ja sam ipak uvjeren da mi imamo potencijala za relativno brz napredak u ekonomskom pogledu ako prethodno riješimo sadašnju političku krizu.

Ovaj svoj optimizam ne baziram samo na želji da Bosna i Hercegovina u budućnosti ne bude zemlja iz koje mladi žele da odu i u kojoj veliki dio stanovništva živi u siromaštvu, nego i na najnovijim ocjenama i prognozama

Komisije Evropske unije, Svjetske banke i Međunarodnog monetarnog fonda.

Navesti ću samo neke od ekonomskih indikatora na kojima se bazira bar umjereni optimizam ovih uglednih međunarodnih institucija.

Kada se radi o makroekonomskoj stabilnosti, nekoliko pokazatelja ukazuju na napredak. Tako je rast bruto domaćeg proizvoda /GDP/ u 2006. godini bio 6,2% a prethodne godine 4,3%, što je posljedica veće domaće tražnje i značajnog porasta izvoza. Značajan doprinos tome dali su industrijska proizvodnja i građevinarstvo, što zaista ohrabruje. Ukupni izvoz je porastao za 29% u odnosu na prethodnu godinu i smanjio naš negativni trgovinski bilans.

Direktne inostrane investicije, tako neophodne našoj zemlji, porasle su značajno i na taj način obezbjedile i povećanje deviznih rezervi za 25%.

Vanjski dug Bosne i Hercegovine je smanjen sa 26% GDP-a u 2005. godini na 21% u 2006. godini.

Poboljšani ukupni makroekonomski pokazatelji u 2006. godini imali su za posljedice poboljšanje i svih pokazatelja koji zavise od makroekonomske stabilnosti. Tako je, na primjer, štednja stanovništva značajno porasla i dostigla nivo od 4,8 milijardi konvertibilnih maraka.

Razvoj finansijskog sektora i u bankarstvu i u drugim finansijskim uslugama je bio značajan u 2006. godini. To se posebno odnosi na usluge lizinga i osiguranja, kao i mikrokreditnog sektora koji je dostigao 2,5% GDP-a.

Optimizam se nazire i u razvoju ljudskih resursa, toliko bitnih za sticanje konkurentskih prednosti na inostranim tržištima. Donesen je okvirni Zakon o visokom obrazovanju na nivou države, a provođenje reformi u skladu sa Bolonjskom deklaracijom bi trebalo dovesti do veće prolaznosti i bržeg diplomiranja studenata na univerzitetima.

Struktura izvoza i industrijske proizvodnje, koja je već dugo vremena nakon rata bila nepovoljna, pošto su dominirali proizvodi nižih faza prerade, sada se postepeno poboljšava ka proizvodima viših faza prerade.

Ohrabruje nas činjenica da mala i srednja preduzeća u privatnom vlasništvu pokazuju sve dinamičniji rast, uprkos još uvijek nepovoljnom ukupnom ambijentu za biznis u našoj zemlji. Ukupna podrška ovom sektoru biznisa, koji generiše najviše novih radnih mjesta, poboljšana je na nivou oba entiteta, odnosno u Republici Srpskoj i Federaciji, mada još nije koordinirana na državnom nivou.

U pozitivne karakteristike ekonomije Bosne i Hercegovine treba uvrstiti i činjenicu da smo mi otvorena mala privreda sa ukupnom trgovinskom razmjenom od 103% našeg bruto domaćeg proizvoda. To ohrabruje i povećava šanse za ekonomsku saradnju sa zemljama regiona Jugoistočne Evrope, posebno nakon našeg potpisivanja CEFTA sporazuma.

Evropska unija je i dalje naš najznačajniji trgovinski partner i učestvuje sa oko 70% u izvozu iz Bosne i Hercegovine a sa oko 60% u uvozu.

Bruto domaći proizvod po glavi stanovnika u našoj zemlji, korigovan za indeks kupovne moći, je dostigao oko 30% prosjeka u Evropskoj uniji.

Dame i gospodo, navedene pozitivne činjenice o ekonomiji u Bosni i Hercegovini, koje postoje uprkos političke situacije i nepovoljnog ambijenta za biznis, nemaju sa moje strane za namjeru da prikrivaju izuzetno loše mjesto na rang listi zemalja koje prati Svjetski ekonomski forum, niti naše ostale objektivne i subjektivne slabosti.

Naprotiv, ovakvo moje obraćanje na današnjem Regionalnom ekonomskom forumu za Jugoistočnu Evropu ima namjeru da vas sve motiviše na saradnju sa Bosnom i Hercegovinom kao partnerom i konkurentom na putu u Evropsku uniju.

Hvala.